

2 P. hajnalban felébred, nem tud aludni tovább, egy ideig forgolódik és helyezkedik, de hiába, mert nem tud újra elaludni már, úgyhogy felkel inkább, a konyhába megy és leül a kisasztal elé, a tévé kékes fénnel villog, mert Celia megint elfelejtette kikapcsolni az éjjel, és most egy kék teniszpályát lehet látni éppen, olyan kék, mint az októberi égbolt, egy teniszmérkőzést közvetítenek élőben a világ másik végéről, P. pedig mereven nézi, egy ideje minden hajnalban felébred, és csak forgolódik az ágyban, majd felkel, a konyhába megy, és reggelig a tévé előtt ül, egy ideje ugyanis nem tud már aludni Celia mellett, ezért hajnali háromkor felkel, ki-megy és a teniszt nézi élőben, kék pálya, kiáltások, a teniszlabda puffanásai, erős ütések, de ez még nem is a hajnal, ez még csak az éjszaka dereka, és P. fejében megkezdik köreiket a kérdések, miközben a teniszt nézi kialvatlan szemmel, és persze hiába nézi, nem fog emlékezni az eredményre, a tűzhelyhez megy, vizet forral és teát

főz, csokoládéval ízesített ceyloni fekete teát, ezt itták Celiával a panzióban, de most nem gondol Splitre, nem gondol a panzióra, és nem gondol a hosszú együttlétek közötti bágyadt szünetekre, amikor csokoládédarabokkal ízesített ceyloni fekete teát ittak, mert egyre csak azzal emészteti magát, hogy mihez kezdjen, és hogy most hogyan tovább, mintha lenne még választása, holott nincs, már egyáltalán nincsen, és lehet, hogy éppen ez a baj, hogy nem is volt neki soha választása tulajdonképpen, mert valaki vagy valami már az első pillanatban eldöntött helyettük mindent, a szerbek, a horvátok, a kurva háború, és P. nem tehet mást, mint hogy hajnali háromkor felkel, a konyhába megy és főz magának egy erős teát, mert hamarosan megvirrad, és indulnia kell, hogy menedzselje a piacvezetésre törő ásványvizet Észak-Szerbiában, vagy ahogy Celia mondaná, Vajdaságban, mert Celiának ez a kettő nem ugyanaz, de mindegy, ezt is csak az a hibbant apja nevelte bele, mindazonáltal az üzletnek nem tenne jót, ha kialvatlanul jelenne meg a boltvezetők előtt, úgyhogy főz egy erős fekete teát, és amíg issza, a talpa teljesen kihűl a konyhakövön, és elkezdi keresni a papucsát, de nem találja, talán bent maradt a szobában, gondolja, és az ajtóhoz megy, halkán benyit, és a konyhából beszűrődő kékes fényben meglátja, hogy a papucs tényleg ott van az ágy mellett, és azt is látja, hogy Celia mélyen alszik, de nem az ágy szélén, hanem P. helyére húzódva, amitől P. megnyugszik, mert

nem tudja még, hogy minden nyugalom indokolatlan, mint a kagylóban a gyöngyszem.

3 Celia nem szereti az apját, jobban mondva nem *nagyon* szereti az apját, vagyis alapjában véve szereti őt, csak hát vannak bizonyos gondok ezzel a szeretettel, úgyhogy azt kellene inkább mondani, hogy Celia bonyolult módon szereti az apját, és ennek a bonyolult szeretetnek még bonyolultabb következményei vannak, amit Celia kénytelen újra és újra megtapasztalni, nemcsak otthon, Splitben, hanem Újvidéken is, ahova P.-vel költözött. Noha Újvidéken kétségkívül szabadabban él, mert P. jól keres, és így ő minden reggel meztelenül kávézhat az ablakban, P. ilyenkor már rendszerint úton van, a piacvezetésre törő ásványvizet menedzseli Észak-Szerbiában, pontosabban Vajdaságban, mivelhogy a kettő nem ugyanaz, gondolja Celia, és éppen ezek miatt a dolgok miatt nehéz szeretnie az apját, a nyugalmazott horvát katonatisztet, mert tőle származnak az ilyen gondolatok, hogy Szerbia és Vajdaság két külön dolog, két teljesen különböző „entitás”, és csak a belgrádiak akarják, hogy a kettő egy legyen, igen, ezt az apja legalább százszor elmondta neki, amikor Celia Újvidékre költözött, és akár akarta, akár nem, az apja gondolatai és elvei szép lassan átszivárogtak bele, így például az a rögeszméje is, hogy Vajdaságnak éppen a vajdaságiak érdekében függetlenné kell válnia, amiben

Celia voltaképpen nem lát semmi rosszat, de ezeket a kérdéseket soha nem tudja megbeszélni P.-vel, és miután megkávézik, Celia a bonszai cseresznyefát metszi, és közben hosszan mérlegeli, hogy melyik ágat vágja le, és ha vág, akkor megnyit vágjon belőle, csak a hegyét csípje le, vagy menjen mélyebbre az ollóval, ezen töpreng, és egyszer csak bableves illata legyinti meg, hátranéz, mintha a konyhából jönne a szag, de hiába szimatol arra, most csak a testápoló illatát érzi, amit magára kent, és ekkor születik meg az ötlet, hogy főz egy bablevest P.-nek, sonkával, krumplival, sok fokhagymával, igen, főz egy jó sűrű bablevest, mire P. hazaér, gondolja, és leteszi a metszőollót, felöltözik és a piacra megy, hogy a hozzávalókat megvegye, nagy szemű babot keres, vörös babot, az jól fog mutatni a sonka mellett, majd fél kiló krumplit, egy csomag hagymát, babérlevelet és sárgarépat vesz, közben elbeszélget a kofával, aki Futakról jár be az újvidéki piacra, és amikor Celia megmondja neki, hogy Splitből érkezett, akkor a kofa, mintha hétpecsétes titkot osztana meg vele, közelebb hajol, és úgy súgja neki, hogy a babot tejben áztassa, és akkor olyan puha lesz, mint a vajas kalács, Celia megígéri, hogy így lesz, majd azt kérdezi, hogy hol vegye meg a sonkát, mire a kofa egy kopott zakós öregre mutat szemben, de ne sonkát vegyen, hanem oldalast, mondja, azzal sokkal jobb a bableves, és akkor Celia átmegy az öreghez, és mutatja, hogy melyik asszony küldte, majd egy kisebb oldalast kér bablevesbe,

az öreg szintén futaki, és a hús mellé egy csomag fokhagymát is ad, ez ajándék, mondja, hogy majd jöjjön hozzá máskor is a *gospođica*, és ezzel minden megvan, ami a szerb bableveshez kell, és Celia szalad haza, hogy beáztassa a babot, és csak amikor a lakásba ér, akkor jut eszébe, hogy a tejet elfelejtette, de mindegy, már nem megy vissza, levetkőzik, a blúzt és a nadrágot egy székre dobja, mindent levet, csak a harisnyát nem, mert Celia főzni is meztelenül szeret, de Splitben, az apjánál ezt soha nem tehette meg, legfeljebb csak olyankor, ha az öreg elutazott, Újvidéken viszont úgy főz, ahogy akar, úgyhogy amikor a piacról hazáér, meztelenre vetkőzik, bekapcsolja a tévét és alacsony lángon teszi fel a babot, hogy megpuhuljon, majd krumplit hámoz, vöröshagymát aprít, petrezselymet és sárgarépat pucol, a fokhagymát gerezdekre bontja, az oldalast a nagykéssel kettévágja, és mindent odakészít szépen, egymás mellé a konyhaasztalra, és amíg a bab megpuhul, addig magára kap egy inget, a tévé elé ül és beleméz egy beszélgetős műsorba, majd negyedóra múlva megint levetkőzik, az inget az ágyra dobja és folytatja a főzést, a babot leveszi a tűzről, a levét leönti, friss vizet enged a fazékba, beleteszi az oldalast, megszórja sóval, borssal, megkavarja, lefedi és közepes lángra teszi, majd a zöldségek következnek, a petrezselyem, a sárgarépa, a krumpli, a vöröshagyma, felaprítja és beleszórja őket a levesbe, néhány babérlevelet is dob utánuk, és az asztalon már csak a gerezdekre bontott

fokhagyma marad, úgyhogy a fakanalat az edény szélére állítja, a fedőt ráborítja, és keresni kezdi a fokhagymatörőt, kotorászik a fiókban, de nem találja, a fokhagymatörő nincs a helyén, és már kezdene bosszankodni, hogy hova is rakta, amikor eszébe jut, hogy nem hozta magával, a fokhagymatörő otthon maradt Splitben, és akkor az apjára gondol, akit hetek óta nem hívott fel, teljesen megfélemedezett róla, mivel nem nagyon szereti az apját, jobban mondva bonyolult módon szereti, el-lentmondásosan, mint ahogy a katonák a vezérüket, mert Celia apja a végsőkig harcolt, és soha nem adott fel egyetlen küzdelmet se, de az *Oluja* hadművelet után mégis nyugdíjazták, Knin elfoglalásakor ugyanis egy kissé túllőtt a célon, Tuđman elnök azt nyilatkozta azon a hajnalon, hogy a szerb lakosságnak nem kell semmitől tartania, többször elhangzott a rádióban, hogy a civileknek nem esik bántódásuk, mindenki maradjon az otthonában, a horvát kormány szavatolja a szerb polgárok biztonságát, a harctéren, persze, más volt a helyzet, a horvát honvédek nagyon is belemelegettek a dologba, ami érthető ugye, hiszen évekig vártak arra, hogy felszabadítsák a szakadárrok által ellenőrzött Krajinákat, miközben évekig folytak a hosszadalmas, hiábavaló és eredménytelen tárgyalások és konferenciák, és lehetett volna még húzni és halogatni évtizedeken át, de a kudarcba fulladt svájci tanácskozás után Tuđman elnök kiadta végre a parancsot, és másnap hajnalban megindult a háború legnagyobb hadművelete,

amelynek stratégiai okok miatt gyorsnak és határozottnak kellett lennie, és az *Oluja* a maga nemében csakugyan tökéletes hadművelet volt, noha kisebb vagy nagyobb túlkapások adódtak persze, mert a háború az háború, és a katonák azok katonák, de akárhogy is nézzük, az igazság mégiscsak az, hogy nem a hosszadalmas tárgyalások, nem a végtelenségig elnyúló tanácskozások, és nem is az úgynevezett békekonferenciák, hanem az *Oluja*, ez a gyors és határozott katonai művelet hozta el a háború végét – legalábbis a horvátok számára, mondja Celia apja, mert a szerbek még mindig azt hiszik, hogy háború van, a szerbeknek szétrúgható a seggét, ők akkor is azt képzelik, hogy győztek, és hogy ők a kurva nagy hősök, holott ennek semmi köze nincsen a hősiességhez, ennek csak a tahósághoz és az idétlenséghez van köze, úgyhogy egész Európában ezek a szerencsétlen szerbek a legszánalmasabbak és a legnevettségesebbek, mondja Celia apja, és a lánya csak azt nem érti ilyenkor, hogy ha a szerbek annyira szánalmasak, és ha tényleg annyira nevetőségesekek, akkor az apja miért dühöng, miért kiabál, és miért veri eszeveszetten az asztalt, mint aki meghibbant.